

Štát - Švédske kráľovstvo (Švédsko) :

Dejiny

Roku 1397 - Švédsko, Nórsko a Dánsko vytvorili Kalmarskú úniu.

Roku 1532 - Švédsko opustilo Kalmarskú úniu.

Roku 1920 - Švédsko sa stalo členom Spoločnosti národov.

Roku 1939 - Švédsko vyhlásilo pred začiatkom 2. svetovej vojny neutralitu.

Roku 1946 - krajina vstúpila do Organizácie spojených národov (OSN).

Roku 1949 - obyvatelia krajiny odmietli vstup do Severoatlantickej aliancie (NATO).

Roku 1958 - prijalo Švédsko americkú pomoc pri vybudovaní atómovej elektrárne.

Roku 1959

- bola významne prehĺbená sociálna starostlivosť o občanov,

- Švédsko sa stalo zakladajúcim členom Európskeho združenia voľného obchodu (EFTA).

V rokoch 1964-1975 - Švédsko vyjadrilo nesúhlas so vstupom Spojených štátov amerických (USA) do Vietnamskej vojny a ponúklo azyl mladým Američanom.

Roku 1971 - bol v krajine zavedený nový volebný systém.

V rokoch 1972-1974 - počas Vietnamskej vojny malo Švédsko s USA mimoriadne napäté vzťahy.

Roku 1975 - bola prijatá ústava, ktorá obmedzila právomoci kráľa ako hlavy štátu.

Roku 1986 - bol zavraždený predseda vlády Olof Palme (1927-1986).

Roku 1990 - boli zavedené prísne opatrenia vyvolané hospodárskymi problémami.

Roku 1995 - sa Švédsko stalo členom Európskej únie (EÚ).

Švédi

Národ žijúci vo Švédsku, Fínsku, časť ich žije v USA a Kanade. Jazyk patrí k škandinávskej skupine germánskych jazykov indoeurópskej rodiny, má 6 skupín dialektov. Ako samostatný jazyk sa začal vydelovať zo starej severštiny v 9.-11. storočí. Najstaršie písomné pamiatky (runové nápisy) pochádzajú z 9.-12. storočia, neskoršie sa začala používať latinka (najstaršie rukopisy sú z 13. storočia). Dnešná spisovná švédština vznikla v 16.-17. storočí v dôsledku vzájomného ovplyvňovania rôznych dialektov a starošvédskeho jazyka, ktorý vznikol v 14. storočí.

Veriaci sú protestanti (kresťanstvo od 11. storočia). Väčšina Švédov pracuje v priemysle a poľnohospodárstve, udržiavajú sa niektoré tradičné remeslá (výroba poľnohospodárskeho a rybárskeho náradia, spracovanie dreva, kostí, kože, tkáčovstvo, hrnčiarstvo), živé sú aj folklórne tradície (balady, rozprávky).

Švédi sú potomkovia germánskych kmeňov, ktoré prišli do Škandinávie v 1. tisícotí p.n.l. a vytlačili staršie obyvateľstvo. Na začiatku n.l. niektoré kmene (Góti, Dáni a iné) odišli na juh do Európy. Obyvatelia Švédska sa potom delili na Gautov a Svearov (Švédov). V 8.-11. storočí sa obyvatelia Švédska zúčastnili výprav Vikingov. Švédska národnosť začala vznikať v 11.-13. storočí, ako národ sa konštituovali v 17.-18. storočí.

Treba vedieť, že:

- roku v 1866 Švéd Alfred Nobel (1833-1896) vynášiel dynamit, ktorý mal významný vplyv na ťažobný priemysel.

Ako sa správať v cudzine

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- James Hugnes, *Velká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,
- Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,
- Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

- Vlajky prevzaté a upravené z: <http://www.statnevlajky.sk/>,
- Polohy štátov prevzaté a upravené z: <http://www.zemepis.com/A-Z.php>,
- Mapy prevzaté a upravené z: <http://www.ezilon.com/maps/>.